

kunst & media

ArtZuid Neopop in de buitenlucht

‘Als het goed is wordt ie direct geraakt’

Jasper Krabbé is gastcurator van de nieuwste editie van ArtZuid, de tweejaarlijkse beeldtentoonstelling in Amsterdam-Zuid. Dit keer draait de manifestatie om neopop en het begrip transfer. ‘Eigenlijk zijn wij de hele tijd van alles aan het absorberen.’

Kees Keijer
AMSTERDAM

Ik begon met een wenslijstje. ‘Alsof je naar een snoepwinkel toe gaat. Ik zou graag iets van deze kunstenaar hebben en iets van de kunstenaar. We zijn gaan kijken wat beschikbaar is. Het zijn veel bruiklenen van privéverzamelaars, van galeries en van de kunstenaars zelf. Dus daar ben je een beetje afhankelijk van.’

Niet alles in de snoepwinkel was dus beschikbaar. Maar uiteindelijk koos Jasper Krabbé 52 kunstwerken voor ArtZuid, de tweejaarlijkse beeldtentoonstelling in Amsterdam-Zuid. De huidige editie is wat compacter dan in voorgaande jaren. De route concentreert zich op de Apollolaan en de Minervalaan en de beelden staan wat dichterbij elkaar.

Krabbé had er bijvoorbeeld graag een beeld bij gehad van Jeff Koons. Helaas vielen de transportkosten veel te hoog uit. Een Keith Haring van een Nederlandse verzamelaar ging ook niet door. ‘Hij had het beeld laatst al uitgeleend en het stond niet weer in zijn tuin. Dan begrijp ik ook wel dat hij hem eigenlijk niet kwijt wilde.’ Gelukkig blijft er genoeg over. Cintha van Heeswijk-Veeger, directeur van ArtZuid, had het voorwerk gedaan en wilde iets met popart doen. Krabbé: ‘Ik vond dat kunst van lang geleden en zei: waarom doen we niet iets met neopop, met dingen die beïnvloed zijn door popart?’

Dikke auto

Op een gegeven moment kwam het woord ‘transfer’ naar boven in de gesprekken. ‘Dus kan van alles zijn, transfer van energie of ideeën, van cultuur vooral. Eigenlijk zijn wij de hele tijd van alles aan het absorberen, ook uit andere culturen. Het gaat over een soort openheid van het uitwisselen van dingen. Dat speelt wat mij betreft nu heel erg in de kunst. Er waren dus twee ankers: ik had neopop en transfer, dat gaf een beetje een richting aan de keuze.’

Kenmerkend aan de opzet van ArtZuid is dat zowel kunstliefhebbers als argeloze voorbijgangers verrast kunnen worden door beelden in de openbare ruimte. ‘Niemand vraagt erom. Het ridt hiet langs, maar als het goed is wordt je direct geraakt.’

In het parkje voor het Hilton heeft een groep scholieren zich verzameld voor het beeld van de Oostenrijkse kunstenaar Erwin Wurm. Een cartoonistische zilveren auto, die lijkt te zijn opgepompt. Alle vormen van de carrosserie staan bol. Krabbé: ‘Veel mensen voelen meteen een soort connectie met dat ding. Je zegt toch ook: hé, wat een dikke auto, als je het hebt over een Mercedes of zo. Dit is letterlijk een dikke auto. Humoristisch misschien, maar ook kritisch. Het is alsof deze auto tegelijk is geworden omdat hij te veel benzine heeft geslurgt.’

Krabbé heeft dat voorbijgangers direct verbinding maakt met de kunstwerken. Met het beeld *MUD* van Erik Buijs bijvoorbeeld, een figuur van polyester, drie meter hoog. Met zijn oranje hoofd heeft *MUD* iets aandoenlijks, maar hij is ook een beetje eng. ‘Als je vroeger met handarbeid op school een figuurtje wilde maken, drukte je twee vingers in een klomp klei en dan had je meteen een gezicht. Dat is eigenlijk een heel kinderlijk gegeven van iets maken, een soort oerdrift. Het doet ook meteen iets.’

Geveugelde leeuw

Krabbé was in zijn jeugd actief als graffiti-schrijver. ‘De stad stond helemaal onder de graffiti, dat kun je je niet meer voorstellen.’ Wat hij toen deed, zou nu niet meer kunnen, denkt hij. ‘We hadden een paar van die plekken waar het destijds gedoogd werd. Onder de Vondelbrug bijvoorbeeld. Als je gepakt werd, zeiden politiegentenaars: ‘Niet meer doen hè? Nu wordt je berecht, opgesloten en moet je de schoonmaakkosten betalen.’

Op het Minervaplein ligt een immense beer in het gras. Het beeld, gemaakt door Anna Mrzyglod, vangt opnieuw de aandacht van toevallige voorbijgangers. ‘Iedereen kan zich er wel toe verhouden. Op de kermis kun je zo’n beer winnen, dat zijn echt verschrikkelijke dingen. Maar deze is zo groot dat hij niet meer die associatie heeft. Hij is echt vreemd in zijn grootheid.’

Terug bij het Hilton vertelt Krabbé over zijn eigen beeld met een geveugelde leeuw dat er staat. ‘Het is een ode aan de universele kunstenaar. Ik had de tentoonstelling van Jean-Michel Basquiat gezien in Parijs en op het dak van Centre Pompidou zag ik de Tour Saint-Jacques, een onafgebouwde toren met beelden op de vier hoeken. En ervan is een vliegende leeuw en een maar een vliegende leeuw is nog groter, dan iets wat een gewone leeuw niet kan. Ik zag dat als een symbool voor Basquiat, die ook altijd tegen de stroom in werk is blijven maken.’

Heeft hij niet gewijfeld om zijn eigen werk in

→ Met de klok mee: The Bear van Anna Mrzyglod; Seduction 2.0 van Marjolijn Witte; So... What van Monika Dahlberg.

‘Deze beer is zo groot dat hij niet meer die associatie met de kermis heeft’

‘Is het een ode aan Oceanic of is het gejat? Dat soort vragen speelt nog steeds’

de tentoonstelling op te nemen? Want er zou wel eens commentaar op kunnen komen, dat het leeuw onbescheiden zou zijn. Krabbé: ‘Ik kan me voorstellen dat mensen zeggen: moet je er zelf ook in? Maar zo is het helemaal niet bedoeld. Het gaat meer om laten zien dat ik eigenlijk ook positie inneem. Ik ben geen curator, ik ben een kunstenaar. Ik vond het mooi om te kunnen laten zien vanuit welk wereld ik mijn dingen heb gekozen.’

We lopen nog een stukje langs de Apollolaan, waar een beeld staat van Jullius Schnabel. Het is samengesteld uit verschillende afgestels van vazen en en houten beelden uit Oceanic. ‘Dit vond ik interessant omdat het eigenlijk dat begrip ‘transfer’ goed weergeeft. Wat doen die dingen bij elkaar? Het werk roept bij mij allemaal associaties op over hoe wij elkaar beïnvloeden, hoe culturen geïmmigreerd worden. Is het een ode aan Oceanic of is het gejat? Dat soort vragen speelt nog steeds in de kunst en dat vind ik heel interessant.’